

Lausuntopyyntö / Yliopistojen rahoitusmalli

1. Lausunnonantaja ja lausunnonantajan yhteys henkilön tiedot:

Vastaajien määrä: 1

Yritys / Organisaatio	Sukunimi	Etunimi	Sähköposti
Vaasan yliopisto	Larimo	Marjatta	marjatta.larimo@uva.fi

2. Pidätkö ehdotettua opiskelijapalautteen rahoitustekijän lisäämistä osaksi rahoitusperusteita ja sille ehdotettavaa painoarvoa tarkoituksenmukaisena? Pidätkö rahoituksen laskennan perustaksi valittuja kysymyksiä tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

- Opiskelijapalaute antaa opiskelusta ja opinnoista hyvää tietoa yliopistolle. Mikäli opiskelijapalaute tulee osaksi rahoitusmallia, tulee sen mitata toiminnan laatua, ei kyselyn vastausprosenttia, kuten nyt muutosehdotuksessa asia korostuu. Kyselyn tuloksena voidaan kehittää yliopiston tunnusluku – vastanneiden keskiarvo x yliopistosta valmistuneet – tätä tunnuslukua voitaisiin hyödyntää tuloksena.

Vaasan yliopisto esittää, että palautteen painoarvo mallissa on 2 % ja alemman tutkinnon painoarvo on 7 %. Malliluonnoksessa ehdotettu muutos on liian suuri näin nopealla aikataululla käyttöön otettavaksi. Palautejärjestelmä ei ole vielä kaikin osin toimiva niin, että se tavoittaisi kaikki tutkinnon suorittaneet.

Ehdotuksen kysymyksistä (raportin sivulla 19) on kysymyksissä 7-8 yhtenä vastausvaihtoehtona "en pysty arvioimaan tätä". Opiskelija vastaa siis kysymykseen onko tarjolla ollut riittävästi ohjausta opintojen suunnitteluun ja kandidaatin tutkielman laatimiseen. Tähän kysymykseen saadaan 1 piste vastauksesta 'en tarvinnut/en pysty arvioimaan'. Esitämme, että pisteytystä mietitään näiden kysymysten osalta. Jos opiskelija ei ole tarvinnut ohjausta, voisi pisteytys olla korkeampi. Vastausvaihtoehdot eivät ole rinnasteisia.

3. Pidätkö ehdotettua opiskelijapalautteen perusteella määräytyvän rahoituksen laskentamekanismia tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- Laskentamekanismin tarkoituksenmukaisuus: opiskelijapalautteessa tulisi mitata vain laatua eli vastausprosentin ei tulisi ainakaan merkittävästi vaikuttaa rahoitukseen. Sinänsä opetuksen ja opiskelun laatukriteerit ovat tärkeitä. Kyselyn tuloksena voidaan tuottaa yliopistolle laatua ilmaiseva tunnusluku (vastanneiden keskiarvo x valmistuneiden määrä).

Palautteen toteuttamiseksi tulee varmistaa, että yliopistoilla on samanlaiset toimintamallit ja että kysely voi olla jatkuvasti auki.

Toisena vaihtoehtona Vaasan yliopisto esittää, että palautetta ei sijoiteta rahoitusmalliin, vaan OKM arvioisi strategiarahoituksen yhteydessä palautteen yliopistokohtaisen toteuman ja vaikutuksen. Tämä on huomattavasti kustannustehokkaampaa kuin se, että yliopistot organisoivat erilaisia kampanjoita vastausprosentin korottamiseksi.

4. Pidätkö ehdotettuja koulutusosion rahoitustekijöiden painoarvojen muutoksia tarkoituksenmukaisina?

Vastaajien määrä: 1

- Vaasan yliopisto esittää, että palautteen painoarvo mallissa olisi 2 % ja alempien korkeakoulututkintojen 7 %.

Alempien tutkintojen pieni painoarvo tulee johtamaan tilanteeseen, jossa kolmivuotisten kandidaattitutkintojen volyyymiin ei kannata panostaa. Tämä voi johtaa laskeviin tutkintomääriin jatkossa ja ainakin osa yliopistoista keskittyy muihin tutkintoihin, joilla on suurempi vaikutus rahoitukseen.

5. Pidätkö ehdotettua julkaisufoorumin ottamista rahoituksen laskennan perusteeksi, vertaisarvioituille julkaisuille ehdotettua laskentamekanismia ja vuosien 2015-2016 siirtymäkauden käyttöä tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- Vaasan yliopiston mielestä julkaisufoorumin tarkastelu osana tutkimuksen laatua on sinänsä kannatettavaa, mutta ehdotettu järjestelmä vaikuttaa työläältä ja kustannuksiltaan kalliilta.

Vaasan yliopiston mielestä ehdotettu laskentamekanismi ei huomioi kaikkia tieteenaloja tasavertaisesti. Eri tieteenalojen erilaiset julkaisukäytännöt tulee huomioida. Nyt ehdotettu malli suosii lääketiedettä ja luonnontieteitä ja vahvistaa edelleen näitä vahvoja aloja.

TSV:n tilasto tieteenalojen julkaisuista paneeleittain ja julkaisuluokittain 2011-2012 kertoo alakohtaisen eroavuuden julkaisemiskäytännöissä. Osaaminen tieteenaloittain ei voi olla näin erilaista. Alojen tasapuolinen kohtelu voisi toteutua esim. kiintiöiden tai kertoimien kautta

Julkaisukäytännöt eivät muutu nopealla aikataululla, ehdotettu muutos on kohtuuttoman suuri muutos.

6. Pidätkö siirtymäkauden jälkeistä tutkimuksen laadun vahvempaa korostamista tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- Tutkimuksen laatua tulee korottaa. Jufo 3- tason korostaminen vaatii kehittämistyötä, koska vielä tällä hetkellä julkaisujen valikoitumisen tälle tasolle ei koeta vielä onnistuneen (esimerkiksi verrattuna eri lehtien asemaan kansainvälisissä rankingeissa).

7. Pidätkö muiden julkaisutasojen huomioimista rahoitustekijänä ehdotetulla tavalla tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- Vaasan yliopisto esittää suurempaa painoarvoa julkaisuille, jotka edistävät yhteiskunnallista vaikuttavuutta: kertoimen tulisi olla 0,5. Esim. yhteiskuntatieteellisellä ja humanistisella alalla tämä nostaisi tavoitetta osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun.

8. Pidätkö tutkimusosioon liittyviä muita ehdotuksia tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- Monografian painotus on kohdallaan. Yhteisjulkaisujen osittaminen ei ole kannatettavaa. Se on työlästä eikä kannusta yhteistyöhön.

Työryhmä esittää, että 3-vuotisen keskiarvon laskennassa huomioitaisiin kunkin julkaisun viimeisin tasoluokitus. Taustalla siis se, että TSV tekee vuosittaisia tarkistuksia JUFO-listaan. Nyt ehdotus on, että nämä tarkistukset otettaisiin takautuvasti huomioon rahanjakomallissa. Eli yksittäisen julkaisun JUFO-taso voi vaihdella vuosien mittaan. On epäselvää, miten tämä käytännössä toteutettaisiin ja kuka takautuvan (julkaisukohtaisen!) tarkistuksen tekisi. Se johtaa epäilemättä epäselvyyksiin ja sekavuuteen tilastoinnissa ja lisää julkaisutiedon keruun työmäärää väistämättä joka tasolla (OKM + yliopistot). Käytännössä olisi järkevämpää, että kunkin julkaisun tasoluokitus määräytyisi julkaisuvuonna voimassaolevan luokituksen mukaisesti eikä takautuvia tarkistuksia tehtäisi.

9. Pidätkö työryhmän muita ehdotuksia tarkoituksenmukaisina?

Vastaajien määrä: 1

- Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittaaminen pelkästään määrällisenä asiana on ongelmallista. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus voisi sisältyä yliopistokohtaiseen strategiaan OKM:n arviona.

10. Muuta lausuttavaa ehdotuksesta rahoitusmallin tarkistamiseksi

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeää, että julkaisujen tarkastelussa eri tieteenaloja ja niiden traditioita kohdellaan oikeudenmukaisesti.